

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Szpital Kolejowy Zespołu ZNTK, - d. przyzakładowa szkoła powszechna

2. Czas powstania/uwagi

1904 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Władysława Broniewskiego

Nr: 3

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

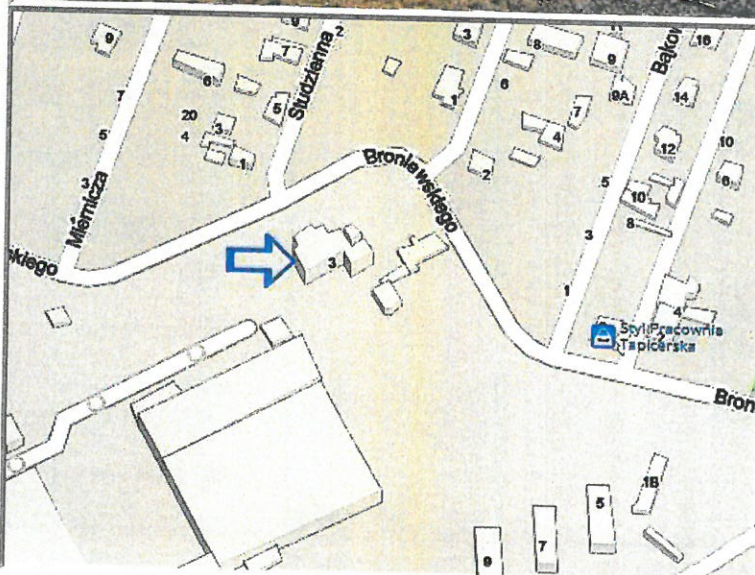
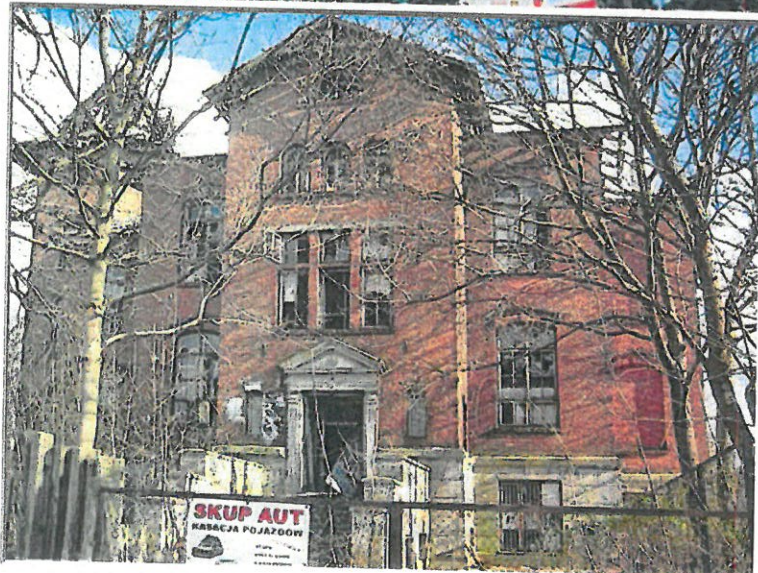
Data wpisu do rejestru

30.08.2011

Nr rejestru:

A-1030

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony został w 1904 r. w pierwszej fazie realizacji kompleksu Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego z przeznaczeniem początkowo jako szpital kolejowy dla robotników uległych wypadkom. Od roku 1919 zaadaptowany został na potrzeby szkoły powszechnej. Jako szkoła funkcjonował do lat 80 –tych XX w. Mieścił również internat, a później schronisko turystyczne. Od 1987 r. budynek został zaadoptowany na cele biurowe prywatnej firmy (nowego właściciela budynku). Obecnie budynek nieużytkowany.

Budynek wolnostojący, zlokalizowany w pn.-wsch. części dawnego zespołu ZNTK, obecnie wydzielony ogrodzeniem. Wzniesiony w charakterystycznych dla pozostałych budynków zespołu kolejowego, zredukowanych, historyzujących formach wywodzących się z gotyku ceglanego, murowany z elewacjami licowanymi czerwoną cegłą. Dwukondygnacyjna, nieregularna bryła zróżnicowana ryzalitami osadzona została na wysokim, akcentowanym pasowym boniowaniu w tynku podpiwniczeniu z dominantą w postaci czterokondygnacyjnej, czterobocznej wieży o ściętych narożnikach i krytej stożkowym hełmem o silnie wysuniętych okapach. Pozostała część budynku posiada wielopłociową formę zadaszenia przykrytego jest blachą. Większość okien ma odcinkowe zamknięcia z naczółkami tudzież prostokątne wykroje z tynkowanymi belkami nadproży.

Trójkondygnacyjny ryzalit wejściowy od strony pn. na kondygnacji trzeciej uzyskał triadę arkadowych okien powyżej których przebito półkoliste doświetle. Wejście do budynku ujęte kanelowanymi lizenami dźwigającymi belkowanie z trójkątnym szczytem. Budynek stanowi jeden z cenniejszych obiektów dawnego zespołu ZNTK korespondującego formą i stylistyką z pozostałymi obiektami zespołu i reprezentujący charakterystyczny przykład kształtowania ówczesnej architektury użyteczności publicznej.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo zły

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)